

CRITICAL ECOSYSTEM PARTNERSHIP FUND

CEPF Final Project Completion Report Traditional Marine Protected Area Management in Maluku, Indonesia

Original report CEPF	Nederlandse vertaling
Traditional Marine Protected Area Management in Maluku, Indonesia	Traditioneel beheer van beschermde zeegebieden in de provincie Maluku, Indonesië
CEPF Final Project Completion Report <ul style="list-style-type: none"> • Organization Legal Name: Baileo • Project Title: Traditional Marine Protected Area Management in Maluku, Indonesia • Grant Number: 66579 • CEPF Region: Wallacea • Strategic Direction: 4 Strengthen community-based action to protect marine species and sites • Grant Amount: \$103,271.00 • Project Dates: June 01, 2017 - September 30, 2019 • Date of Report: January 11, 2020 	CEPF Eindrapport projectafroding <ul style="list-style-type: none"> • Wettelijke naam organisatie: Baileo • Projectnaam: Traditioneel beheer van beschermde zeegebieden in de provincie Maluku, Indonesië • Subsidienummer: 66579 • CEPF-regio: Wallacea • Strategische richting: 4 Versterk gemeenschapsgerichte actie om mariene soorten en locaties beschermen • Subsidiebedrag: \$103.271,00 • Projecttermijn: 01 juni 2017 - 30 september 2019 • Datum van het rapport: 11 januari 2020
IMPLEMENTATION PARTNERS <u>List each partner and explain how they were involved with the project.</u>	IMPLEMENTATIEPARTNERS <u>Maak een lijst van elke partner en leg uit hoe ze bij het project betrokken waren.</u>

- 1. Haruku-Sameth, Ihamahu dan Akoon Government:** Konsultasi ketika merancang program, koordinasi di tingkat kelembagaan desa, Merumuskan dan mengeluarkan kebijakan yang mendukung program
- 2. Lembaga Kewang Haruku:** koordinasi dan perencanaan kegiatan di masyarakat
- 3. Dinas Perikanan Kabupaten Maluku Tengah:** Konsultasi dan dukungan, memberikan masukan untuk persiapan rencana pengelolaan
- 4. Dinas Kelautan dan Perikanan Maluku (DKP):** Konsultasi dan koordinasi tentang pengembangan kawasan konservasi
- 5. Pemerintah Kabupaten Maluku Tengah:** Wakil Bupati; arah dan dukungan, Bappeda; konsultasi dan dukungan
- 6. Bappeda provinsi Maluku:** Konsultasi dan koordinasi mengenai pengembangan kawasan konservasi, masukan untuk persiapan rencana pengelolaan
- 7. BKSDA Provinsi (Badan Konservasi Sumberdaya Alam):** masukan untuk persiapan rencana pengelolaan
- 8. NGO: LPPM;** collaborative activities at Haruku-Sameth, CTC; coordinating the preparation of the management plan, AMAN; consultation with the DPRD, Project Sea; input on management plans, especially in Akoon
- 9. The Indonesian Ministry of Maritime Affairs and Fisheries, in this case the MHA Sub Directorate and Director General of Capture Fisheries:** Consultation and coordination of the development of conservation areas, Support for public consultation activities
- Maluku Provincial DPRD:** hearing hearing related to the preparation of the Maluku provincial regulation on the provincial RZWP3K

CONSERVATION IMPACTS

Summarize the overall impact of your project, describing how your project has contributed to the implementation of the CEPF ecosystem profile.

Dukungan nyata dari masyarakat di tiga lokasi proyek karena mereka mengerti betul bahwa keberadaan KKLK akan memperkuat fungsi pengawasan pengelolaan sumber daya daerah, terutama jika proposal KKLK telah disahkan oleh pemerintah.

- RPZ dan dokumen yang dihasilkan dari survei ekologi dan

- 1. Haruku-Sameth, Ihamahu en Akoon regering:** overleg wanneer programma's ontwerpen, coördineren op dorps institutioneel niveau, formuleren en beleid uit te vaardigen dat het programma ondersteunt
- 2. De Haruku Kewang Institutie:** coördinatie en planning van activiteiten in Openbaar
- 3. Visserijdienst Centraal Molukken:** overleg en ondersteuning, input leveren voor het opstellen van beheerplannen
- 4. Dienst Maritieme Zaken en Visserij Maluku (DKP):** Overleg en coördinatie over de ontwikkeling van beschermde gebieden
- 5. Regering van het centrale Molukse district:** plaatsvervangend regent; richting en ondersteuning Wakil Bupati; advies en ondersteuning Bappeda
- 6. Provincie Bappeda Maluku:** Overleg en coördinatie over gebiedsontwikkeling, input voor planvoorbereiding beheer
- 7. Provinciaal BKSDA (Natural Resources Conservation Agency):** input voor: opstellen beheerplan
- 8. NGO: LPPM;** samenwerkingsactiviteiten bij Haruku-Sameth, CTC; coördinerend het opstellen van het beheersplan, AMAN; overleg met de DPRD, Project Zee; input op beheerplannen, vooral in Akoon
- 9. Het Indonesische ministerie van Maritieme Zaken en Visserij, in dit geval de MHA Subdirectoraat en directeur-generaal van de vangstvisserij:** overleg en coördinatie van de ontwikkeling van natuurgebieden, Ondersteuning voor openbare raadplegingsactiviteiten
- Maluku Provincial DPRD:** hoorzitting in verband met de voorbereiding van de Provinciaal reglement Maluku op de provinciale RZWP3K

INVLOED VAN BESCHERMING

Vat de algehele impact van uw project samen en beschrijf hoe uw project heeft bijgedragen aan de implementatie van het CEPF-ecosysteemprofiel.

Echte steun van de gemeenschap op de drie projectsites omdat ze begrijpen dat het bestaan van de KKLK de management-toezichtfunctie zal versterken lokale middelen, vooral als het KKLK-voorstel is goedgekeurd door regering.

sosial-budaya adalah referensi utama untuk perencanaan desa di sektor perikanan yang secara praktis dilakukan tanpa berbasis data. Demikian juga, ketika mengirimkan program ke pemerintah kabupaten atau provinsi, proposal dapat dinegosiasikan dengan baik karena referensi datanya kuat.

- Peran pemerintah desa dan kelompok manajemen serta masyarakat, terutama juga perempuan dalam pengelolaan dan pengawasan sumber daya alam dan lingkungan kawasan akan efektif karena mereka terintegrasi dengan kebijakan pemerintah sehingga mereka memiliki legitimasi yang kuat, dan ada jaminan keberlanjutan dan perlindungan.
- Sudah ada inisiatif untuk mengintegrasikan hasil program ke dalam perencanaan desa di Haruku, meskipun belum dimasukkan ke dalam rencana anggaran desa.
- Pendekatan program ini telah mendorong pemerintah dan masyarakat di setiap lokasi program untuk memperkuat peran lembaga adat dan kapasitas anggotanya sebagai aktor utama dalam pengelolaan dan pengawasan KKLK.
- Pendekatan program juga berkontribusi untuk membangun kembali hubungan kerja sama antara Saniri Negeri (lembaga tradisional) dan pemerintah desa (Raja) di Akoon.
- Mengangkat inisiatif dari kelompok pemuda di Haruku yang mengorganisir diri untuk mendukung pemerintah desa, terutama dalam memperkuat perencanaan dan pembuatan kebijakan di desa.
- Anak-anak dan remaja, terutama di Haruku, semakin akrab dengan masalah lingkungan dan aktif dalam kegiatan konservasi lingkungan melalui kegiatan keuangan bersama.
- Pendekatan program ini juga mendapat apresiasi dari pemerintah, dengan melibatkan Baileo dalam Kelompok Kerja untuk Perumusan Rencana Zonasi (RZ) dan Rencana Pengelolaan Zonasi (RPZ) untuk Kawasan Konservasi Perairan Pulau-Pulau Kecil (KP3K) Lease Waters, North Seram Waters dan Seram Waters North.

- RPZ en documenten gegenereerd op basis van ecologische en sociaal-culturele onderzoeken is de belangrijkste referentie voor dorpsplanning in de visserijsector die praktisch wordt uitgevoerd zonder gebaseerd op gegevens. Evenzo, bij het verzenden van programma's naar: district of provinciale overheid, voorstellen kunnen worden onderhandeld met goed vanwege de krachtige referentiegegevens.
- De rol van dorpsbestuur en managementgroepen, evenals de gemeenschap, vooral ook vrouwen in het beheer van en het toezicht op natuurlijke hulpbronnen en omgeving gebieden effectief zullen zijn omdat ze zijn geïntegreerd in het overheidsbeleid dus ze hebben sterke legitimiteit, en er zijn garanties voor duurzaamheid en bescherming.
- Er zijn al initiatieven om programmaresultaten te integreren in dorpsplanning in Haruku, hoewel dit niet in het plan is opgenomen dorpsbegroting.
- Deze programma-aanpak heeft de overheid en gemeenschappen aangemoedigd om in elke programmalocatie de rol van adat instellingen en capaciteiten te versterken leden als de belangrijkste actoren in het beheer van en het toezicht op de KKLK.
- Ook de programma-aanpak draagt bij aan wederopbouw samenwerkingsrelatie tussen de Saniri Negeri (traditionele instellingen) en het dorpsbestuur (Raja) in Akoon.
- Het initiatief getroost van de jongerengroep in Haruku die organiseerde zelf voor dorpsbestuur ondersteunen, vooral bij het versterken van de planning en beleidsvorming in het dorp.
- Kinderen en tieners, vooral in Haruku, raken steeds meer vertrouwd met het probleem omgeving en actief bij activiteiten op het gebied van milieubehoud door middel van gezamenlijke financiële activiteiten.
- Deze programma-aanpak heeft ook waardering gekregen van de overheid, via het betrekken van Baileo in de Werkgroep Opstelling Bestemmingsplan (RZ) en Bestemmingsbeheerplan (RPZ) voor Mariene Beschermde Gebieden Klein Eiland (KP3K) Lease Wateren, Seram Wateren Noord en Seram Wateren Noord.

Planned Long-term Impacts – 3+ years

(as stated in the approved proposal)

Impact Description

1. Sustainable fisheries provide tangible benefits for the improvement of communities' livelihood and the sustainability of natural resources biodiversity.
2. The marine area of Haruku, Saparua and Nusalaut are free from destructive fishing

Impact Summary

- Konsep pengelolaan kawasan berkelanjutan terintegrasi didalam setiap aktivitas masyarakat desa RPZ di 3 lokasi program didukung oleh masyarakat dan pemerintah
- Pemanfaatan sumberdaya laut yang ramah lingkungan RPZ dijalankan terintegrasi dengan pemerintah. Ada peraturan ditingkat desa

Planned Short-term Impacts – 1 to 3 years

(as stated in the approved proposal)

Impact Description

1. Marine Protected Area (MPA) ± 15 hectares in the marine area of Haruku, Saparua and Nusalaut are established through scientific assessment and participatory process
2. Model for customary protection of marine sites is replicated elsewhere in the Lease Islands
3. Awareness of children and youth groups about marine conservation increases for 90% of targeted audience

Impact Summary

- Kesepakatan untuk perlindungan dan pengelolaan kawasan secara berkelanjutan ditingkat desa. Pemerintah (KKP) berkomitmen mendukung terbentuknya KKLK
  1. Peta dan zonasi kawasan
  2. . Dokumen survey Ekologi dan sosek
  3. 3. SK Pembentukan KKLK
- Pembelajaran tentang pendekatan konservasi berbasis masyarakat didorong untuk dimasukkan dalam pendekatan KP3K pemerintah Baileo dilibatkan sebagai anggota POKJA

Geplande langetermijneffecten – 3+ jaar

(zoals vermeld in het goedgekeurde voorstel)

Impactbeschrijving:

1. Duurzame visserij levert tastbare voordelen op voor de verbetering van het levensonderhoud van gemeenschappen en de duurzaamheid van natuurlijke hulpbronnen en biodiversiteit.
2. Het zeegebied van Haruku, Saparua en Nusalaut zijn vrij van destructieve visserij

Impactsamenvatting

- Geïntegreerd concept voor duurzaam gebiedsbeheer in elke RPZ dorpsgemeenschapsactiviteit op 3 locaties het programma wordt ondersteund door de gemeenschap en de overheid
- Milieuvriendelijk gebruik van mariene hulpbronnen RPZ geïntegreerd met de overheid. Er zijn regels dorpsniveau

Geplande effecten op korte termijn – 1 tot 3 jaar (zoals vermeld in het goedgekeurde voorstel)

Beschrijving Impact :

1. Marine Protected Area (MPA) ± 15 hectare in het zeegebied van Haruku, Saparua en Nusalaut zijn tot stand gekomen via wetenschappelijke beoordeling en participatief proces
2. Model voor de gebruikelijke bescherming van de scheepvaart sites wordt elders in de huurovereenkomst gerepliceerd eilanden
3. Bewustwording van kinderen en jeugdgroepen over verhoging van de mariene bescherming voor 90% van gericht publiek.

Samenvatting Impact

- Afspraken voor gebiedsbescherming en duurzaam beheer op dorpsniveau.
Overheid (KKP)zet zich in voor het ondersteunen van de vorming van KKLK
  - 1. Kaart en gebiedsbestemming
  - 2. Ecologische en sociale onderzoeksdocumenten
  - 3. SK Oprichting van KLT
- Leren over op natuurbehoud gebaseerde benaderingen gemeenschappen worden aangemoedigd om bij de aanpak te worden betrokken Baileo-regering KP3K is betrokken als lid

<p>penyusunan dokumen zonasi dan RPZ KP3K perairan Lease, Seram Utara Barat dan Seram Utara</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inisiatif kelompok pemuda didesa untuk mendukung dan memperkuat proses perencanaan pemerintah desa yang mengedepankan pembangunan yang menjamin keberlanjutan lingkungan dan SDA Kelompok anak dan pemuda melakukan pembibitan dan penanaman mangrove 	<p>van POKJA opstellen van bestemmingsplannen en RPZ KP3K Leasewateren, Noordwest en Noord Seram</p> <ul style="list-style-type: none"> • Initiatieven van dorpsjongeren ter ondersteuning en de planningsprocessen van de dorpsverheid versterken die: prioriteit geven aan ontwikkeling die duurzaamheid garandeert milieu en natuurlijke hulpbronnen Kinderen en jongerengroepen wel mangrove kwekerij en aanplant
<p><u>Describe the successes or challenges of the project toward achieving its short-term and long-term impact objectives.</u></p> <p>Ringkasan keberhasilan proyek;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Menghasilkan peta zona dan zonasi di 3 lokasi target (Haruku-Sameth, Akoon dan Ihamahu), dan dokumen survei ekologi dan sosial-ekonomi di tiga lokasi program. Dokumen ini sangat penting sebagai data dasar bagi pemerintah desa terkait untuk perencanaan desa dalam jangka panjang. • Tiga KKLТ dibentuk berdasarkan adat tradisional yang ditetapkan melalui pertemuan di setiap desa, dan dituangkan dalam risalah dan kebijakan di tingkat desa. Kebijakan dalam bentuk peraturan desa di setiap lokasi umumnya masih disusun dalam proses konsultasi untuk menghasilkan peraturan yang dilindungi oleh kebijakan di tingkat pemerintah daerah dan nasional. • Tersusun draft Rencana Pengelolaan Zonasi (RPZ) di Haruku-Sameth. Draft ini masih terus dikonsultasikan ke Dinas Perikanan Kabupaten Maluku Tengah, Dinas kelautan dan Perikanan Provinsi, dan Kementerian Kelautan dan Perikanan RI. RPZ untuk Akoon masih dalam proses pengembangan draft, tetapi merupakan satu paket dengan RPZ Haruku-Sameth dalam proses konsultasi. Sementara RPZ Ihamahu diagendakan sebagai komitmen Baileo untuk jangka panjang akan tetap difasilitasi. 	<p><u>Beschrijf de successen of uitdagingen van het project in de richting van het bereiken van de doelstellingen voor impact op korte en lange termijn.</u></p> <p>Samenvatting van projectsucces;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het maken van bestemmingsplannen en bestemmingsplannen op 3 doellocaties (Haruku-Sameth, Akoon en Ihamahu), en ecologische en sociaaleconomische onderzoeksdocumenten op drie programmalocaties. Dit document is erg belangrijk als basisgegevens voor gerelateerde dorpsbesturen voor dorpsplanning op lange termijn. • Drie KKLТ's werden gevormd op basis van de traditionele adat, bepaald door middel van bijeenkomsten in elk dorp, en uiteengezet in de notulen en het beleid op dorpsniveau. Beleid in de vorm van dorpsverordeningen op elke locatie wordt over het algemeen nog steeds opgesteld in het overlegproces om voorschriften te produceren die worden beschermd door beleid op lokaal en nationaal overheidsniveau. • In Haruku-Sameth is een concept Bestemmingsbeheerplan (RPZ) opgesteld. Dit ontwerp is nog in overleg met de Centrale Maluku District Fisheries Service, de Provinciale Marine and Fisheries Service, en het Indonesische Ministerie van Maritieme Zaken en Visserij. De RPZ voor Akoon bevindt zich nog in het conceptontwikkelingsproces, maar is een pakket met de Haruku-Sameth RPZ in het consultatieproces. Terwijl de Ihamahu RPZ is gepland voor latere termijn die via een verbintenis met Baileo nog steeds zal worden gefaciliteerd.

<p>Terbentuk Kelompok Pengelola; di Haruku-Sameth telah ditetapkan Kewang sebagai Kelompok Pengelola. Untuk Sameth di bentuk kelompok pengelola yang diambil dari kalangan pemuda terutama nelayan. Untuk tujuan jangka panjang, saat ini masih di konsultasikan terbentuknya Badan kerjasama Antar Desa (Haruku-Sameth) sekaligus bentuk kerjasama antar kelompok pengelola.</p> <p>Sementara untuk Akoon telah dibentuk kelompok pengelola, tetapi dalam konsultasi lanjutannya dirasa penting untuk mengaktifkan kembali Kewang yang sudah lama tidak aktif agar berperan sekaligus sebagai kelompok pengelola.</p>	<p>De gevormde Beheersgroep; in Haruku-Sameth Kewang is aangesteld als de Management Group. Voor Sameth werd een managementgroep gevormd die afkomstig was uit de jeugd, vooral vissers. Voor langetermijndoelen wordt momenteel nog overleg gevoerd over de oprichting van het Inter Village Cooperation Agency (Haruku-Sameth) en een vorm van samenwerking tussen beheergroepen.</p> <p>Inmiddels is er voor Akoon een beheergroep gevormd, maar in het vervolgoverleg wordt het van belang geacht om de Kewang, die al lang inactief is, weer te activeren, zodat hij tegelijkertijd als beheergroep kan optreden.</p>
<p>Saat ini pemerintah negeri Akoon dan Saniri Negeri Akoon sudah mulai menggarap nama-nama calon kewang dari tiap marga. Direncanakan (sesuai keterangan ketua Saniri pada bulan Oktober 2019) pada awal (tanpa menyebut bulan) tahun 2020 kewang telah dibentuk dan dilantik untuk menjalankan tugasnya.</p> <p><u>Were there any unexpected impacts (positive or negative)?</u></p> <p>Dampak positif tak terduga terutama di Akoon; Selama pemerintahan kepala desa (Raja) belum pernah ada pertemuan desa yang melibatkan semua elemen dan masyarakat, pada kenyataannya sulit untuk mengadakan pertemuan bersama antara pemerintah desa dan Saniri. Melalui pendekatan intensif dengan semua elemen dengan mengangkat isu hak ekonomi sosial- budaya masyarakat adat, terutama di perairan teritorial adat, diskusi dan pertemuan bersama berlangsung untuk membahas hak-hak masyarakat adat dalam jangka panjang. Sejak saat itu, cukup mudah untuk menyatukan semua elemen di desa dalam pertemuan bersama, dan memiliki dampak positif pada hubungan kerja di antara mereka. Sebagai contoh; saat ini Raja dan Saniri sedang mendiskusikan calon anggota keuangan dari masing-masing klan.</p>	<p>Momenteel is het dorpsbestuur van Akoon en de Saniri van Akoon begonnen met werken aan de namen van kandidaten voor kewang van elke clan. Het is de bedoeling (volgens de verklaring van het hoofd van Saniri in oktober 2019) dat begin (zonder de maand te noemen) 2020 een kewang is gevormd en ingehuldigd om haar taken uit te voeren.</p> <p><u>Waren er onverwachte effecten (positief of negatief)?</u></p> <p>Onverwachte positieve impact vooral in Akoon; tijdens de regeerperiode van het dorpsbestuur (Raja) heeft nog nooit een dorpsbijeenkomst plaatsgehad waarbij alle elementen en de gemeenschap betrokken waren, het is zelfs moeilijk om een gezamenlijke bijeenkomst te houden tussen het dorpsbestuur en Saniri. Door een intensieve aanpak met alle elementen door de sociaal-culturele economische rechten van inheemse volkeren aan de orde te stellen, vooral in de gebruikelijke territoriale wateren, vinden discussies en gezamenlijke ontmoetingen plaats om de rechten van inheemse volkeren op de lange termijn te bespreken. Vanaf dat moment was het vrij eenvoudig om alle elementen in het dorp samen te brengen in een gezamenlijke bijeenkomst en een</p>

	<p>positieve impact te hebben op de werkrelatie tussen hen. Als voorbeeld; Op dit moment overlegden de Raja en de Saniri over potentiële financiële leden van elke clan.</p>
<p>PROJECT COMPONENTS AND PRODUCTS/DELIVERABLES <u>Describe the results from each product/deliverable:</u></p> <p>Component: <i>Mapping of MPA areas</i> Description: 1.1 Report on MPA Mapping (process, result and learning) Deliverable Pemetaan Kawasan Konservasi Laut Tradisional (KKLT) Maluku telah dilaksanakan di 3 desa (Haruku-Sameth, Akoon dan Ihamahu) di 3 lokasi di Kepulauan Lease (pulau Haruku, Pulau Saparua dan pulau Nusalaut) kabupaten Maluku Tengah, provinsi Maluku. Kegiatan ini dilakukan secara partisipatif bersama perwakilan masyarakat desa yang ditunjuk oleh pemerintah negeri setempat dengan melibatkan konsultan ahli. Pemetaan meliputi wilayah pesisir dan laut serta lokasi-lokasi penting pada kawasan kelola adat di setiap desa dengan mekanisme track dan waypoint menggunakan Global Positioning System (GPS). Pemetaan ini menghasilkan sketsa peta dasar dengan lokasi koordinat yang tepat sebagai dasar pembuatan peta kawasan dalam proses pembentukan kawasan konservasi di setiap desa. Hal menarik yang didapat dari proses pemetaan ini adalah banyak informasi penting tentang potensi sumberdaya yang ada di setiap desa yang selama ini tidak diketahui oleh semua anggota masyarakat maupun pemerintah desa dan posisi kelola ruang laut yang selama ini dimanfaatkan baik oleh masyarakat setempat maupun orang luar.</p>	<p>PROJECTCOMPONENTEN EN PRODUCTEN/RESULTATEN <u>Beschrijf de resultaten van elk product/uitkomst:</u> Component: In kaart brengen van MPA-gebieden Beschrijving: <i>Rapport over MPA Mapping</i> (proces, resultaat en leren) Resultaat: Het in kaart brengen van de Maluku Traditional Marine Protected Areas (KKLT) is uitgevoerd in 3 dorpen (Haruku-Sameth, Akoon en Ihamahu) op 3 locaties op de Lease-eilanden (Haruku Island, Saparua Island en Nusalaut Island) Centraal Maluku district, Maluku provincie . Deze activiteit werd op een participatieve manier uitgevoerd met vertegenwoordigers van de dorpsgemeenschap die door de lokale overheid waren aangesteld en waarbij deskundige adviseurs waren betrokken. Het in kaart brengen omvat kust- en zeegebieden, evenals belangrijke locaties in gebruikelijke beheergebieden in elk dorp met track- en waypoint-mechanismen met behulp van het Global Positioning System (GPS). Deze mapping levert een schets op van een basiskaart met precieze coördinaatlocaties als basis voor het maken van regionale kaarten in het proces van het instellen van beschermde gebieden in elk dorp. Het interessante van dit karteringsproces is dat er veel belangrijke informatie is over de potentiële hulpbronnen die in elk dorp aanwezig zijn en die niet bekend zijn bij alle leden van de gemeenschap of de dorpsregering en de positie van het beheer van de mariene ruimte die is gebruikt door zowel lokale gemeenschappen als door buitenstaanders.</p>
<p>Component: <i>Mapping of MPA areas</i> Description:1.2 3 documents of ecological survey result, assessment result, and activity report (Haruku-Sameth, Akoon, Ihamahu) Deliverable</p>	<p>Component: <i>In kaart brengen van MPA-gebieden</i> Beschrijving:1.2 3 documenten van ecologisch onderzoeksresultaat, beoordelingsresultaat en activiteitenrapport (Haruku-Sameth, Akoon, Ihamahu) Opbrengst</p>

<p>Survey ekologi di desa (Haruku-Sameth, Akoon dan Ihamahu). Dilakukan secara partisipatif bersama perwakilan masyarakat dan dibantu oleh konsultan ahli. Survey dilakukan untuk mengetahui luasan dan kondisi terkini terumbu karang dan spesies didalamnya, padang lamun dan ekosistem mangrove.</p> <p>Survey terumbu karang dan spesies dengan metode Manta Touw pada sepanjang pesisir laut tiap desa, sedangkan padang lamun dengan metode transek di area tutupan, dan ekosistem mangrove dengan observasi lokasi dan wawancara warga terkait pengelolaan dan pemanfaatan pada sekitar wilayah mangrove.</p> <p>Kedua hasil tersebut dilakukan kajian dan analisa ilmiah untuk mendapatkan hasil yang diharapkan seperti tertulis dalam dokumen yang tersedia dan telah melewati proses konsultasi bersama masyarakat dan pemerintah di tiap desa sebelum ditetapkan sebagai dokumen resmi dengan berita acara. Dokumen hasil survey yang dapat diselesaikan sebanyak 2 dokumen (Survei Haruku-</p>	<p>Ecologisch onderzoek in het dorp (Haruku-Sameth, Akoon en Ihamahu). Uitgevoerd op een participatieve manier met vertegenwoordigers van de gemeenschap en bijgestaan door deskundige adviseurs.</p> <p>Het onderzoek werd uitgevoerd om de omvang en huidige toestand van koraalriffen en de soorten erin, zeegrasbedden en mangrove-ecosystemen te bepalen.</p> <p>Onderzoek van koraalriffen en soorten met behulp van de Manta Touw-methode langs de zeekust van elk dorp, terwijl zeegrasbedden met behulp van de transect-methode in het dekkingsgebied, en mangrove-ecosystemen met locatieobservaties en interviews met bewoners met betrekking tot het beheer en gebruik rond mangrovegebieden .</p> <p>Beide resultaten werden bestudeerd en wetenschappelijk geanalyseerd om de verwachte resultaten te verkrijgen zoals beschreven in de beschikbare documenten en hadden een consultatieproces doorlopen met de gemeenschap en de overheid in elk dorp voordat ze werden vastgesteld als een officieel document met een officieel rapport.</p> <p>De documenten met onderzoeksresultaten die kunnen worden ingevuld, zijn 2 documenten (Haruku Survey-</p>
<p>Component: <u>Mapping of MPA areas</u> Description:1.3 <u>3 documents of economic survey result, social culture survey result, and activity report (Haruku- Sameth, Akoon, Ihamahu)</u></p> <p>Survei Ekonomi Sosial Budaya (EKOSOB) yang dilakukan di desa (Haruku-Sameth, Akoon dan Ihamahu) pada 3 lokasi program dapat diselesaikan dan menghasilkan 3 dokumen hasil survey ekosob walaupun mengalami keterlambatan. Survei ini dilakukan oleh konsultan dan ikut melibatkan perwakilan warga sebagai enumerator sebanyak 3 orang, proses survey dilakukan menggunakan mekanisme observasi dan wawancara langsung dengan warga masyarakat yang dipilih lewat metode probabilty sampling secara random. Survey ini dilakukan untuk menganalisa kondisi social ekonomi dan budaya masyarakat di 3 desa yang akan dibentuk sebagai kawasan konservasi.</p>	<p>Component: <u>In kaart brengen van MPA-gebieden</u> Beschrijving:1.3 <u>3 documenten van de resultaten van de economische enquête, de resultaten van de sociale-cultuurenquête en het activiteitenrapport (Haruku- Sameth, Akoon, Ihamahu)</u></p> <p>Het Economisch Sociaal-Cultureel Onderzoek (EKOSOB) uitgevoerd in de dorpen (Haruku-Sameth, Akoon en Ihamahu) op 3 programmalocaties is afgerond en heeft geleid tot 3 documenten die voortkomen uit het EKOSOB-onderzoek, hoewel er vertraging is opgetreden.</p> <p>Dit onderzoek werd uitgevoerd door een adviseur en omvatte 3 vertegenwoordigers van de bewoners als tellers.</p> <p>Het onderzoeksproces werd uitgevoerd met behulp van een observatiemechanisme en directe interviews met leden van de gemeenschap die waren geselecteerd met behulp van de willekeurige kanssteekproefmethode.</p>

Dokumen ini juga telah melewati proses konsultasi dengan masyarakat dan pemerintah desa masing- masing dan ditetapkan dengan berita acara.

Component: Mapping of MPA areas

Description:1.4

3 Maps of marine and coastal areas and proposed MPA (Haruku-, Sameth, Akoon, Ihamahu).

Dari sketsa peta yang diperoleh saat pemetaan dihasilkan 3 Peta Kawasan Konservasi Laut Tradisional (Haruku-Sameth, Akoon dan Ihamahu) beserta Zonasinya.

Proses pembuatan peta dilkerjakan oleh tenaga konsultan dengan dibantu staf Baileo berdasar pada data hasil pemetaan lapangan dan pengolahannya menggunakan aplikasi QGIS dan analisa MARXAM untuk penentuan lokasi zona.

Peta ini sebelum di tetapkan sebagai peta KKLT terlebih dahulu dilakukan konsultasi bersama masyarakat dan pemerintah desa masing-masing untuk mendapatkan klarifikasi dan verifikasi kebenaran dari hasil pemetaan yang dilakukan serta menyampaikan hasil analisa MARXAM terhadap posisi lokasi-lokasi yang layak untuk dijadikan lokasi zonasi. (Haruku-, Sameth, Akoon, Ihamahu).

2 MPA development and management plan

2.1 Description: 3 documents of MPA establishment that are approved by the community, and activity report.

Dokumen pembentukan KKLT di desa Haruku- Sameth dan Akoon dalam bentuk Berita Acara Pembentukan KKLT dibuat pada saat konsultasi hasil pemetaan dan survey ekonomi/ekosob.

Kegiatan melibatkan unsur pemerintah desa dan saniri serta perwakilan masyarakat pada setiap desa program.

Dit onderzoek werd uitgevoerd om de sociaal-economische en culturele omstandigheden van de mensen in de 3 dorpen die zullen worden opgericht als beschermd gebied, te analyseren. Dit document heeft ook een consultatieproces met de gemeenschap en het respectievelijke dorpsbestuur doorlopen en is opgemaakt met een proces-verbaal.

Component: In kaart brengen van MPA-gebieden

Beschrijving:1.4

3 Kaarten van zee- en kustgebieden en voorgestelde MPA (Haruku-, Sameth, Akoon, Ihamahu).

Uit de kaartschets verkregen tijdens het in kaart brengen, werden 3 traditionele beschermd mariene gebiedskarten (Haruku-Sameth, Akoon en Ihamahu) en hun zoning gegenereerd.

Het proces voor het maken van kaarten werd uitgevoerd door adviseurs met de hulp van Baileo-medewerkers, op basis van de gegevens van het in kaart brengen en verwerken van velden met behulp van QGIS-toepassingen en MARXAM-analyse voor het bepalen van de locatie van de bestemming.

Voorafgaand aan de bepaling van deze kaart als een MPA-kaart, werd overleg gepleegd met de gemeenschap en de respectievelijke dorpsregeringen om opheldering en verificatie van de waarheid van de resultaten van de uitgevoerde mapping te verkrijgen en de resultaten van de MARXAM-analyse van de posities over te brengen van geschikte locaties voor gebruik. bestemmingslocatie. (Haruku-, Sameth, Akoon, Ihamahu).

2 MPA-ontwikkelings- en beheersplan

2.1 Beschrijving: 3 documenten van MPA-vestiging die zijn goedgekeurd door de gemeenschap, en activiteitenverslag.

Documenten voor de oprichting van de KKLT in de dorpen Haruku-Sameth en Akoon in de vorm van notulen van de oprichting van de KKLT die zijn gemaakt tijdens de consultatie over de resultaten van het in kaart brengen en onderzoeken van de economie/ECOSOB. De activiteit omvat elementen van het dorpsbestuur en de saniri, evenals vertegenwoordigers van de gemeenschap in elk programmadorp.

2 MPA development and management plan
2.2 Description: 3 documents of the Management plan (Haruku- Sameth, Akoon, Ihamahu).

Rencana pengelolaan telah dilaksanakan di (Haruku-Sameth dan Akoon) dengan menghasilkan 2 dokumen Rencana Pengelolaan Zonasi (RPZ).

Proses ini dilakukan lewat kegiatan lokakarya Rencana Pengelolaan yang melibatkan perwakilan tokoh masyarakat, pemerintah desa, kewang (kelompok pengelola) dan stakeholder lainnya (Bappeda provinsi Maluku, BKSDA provinsi Maluku, Dinas Perikanan Kabupaten Maluku Tengah dan LSM terkait (LPPM, ARMAN, CTC)) kegiatan bertujuan untuk mendapatkan berbagai masukan dan informasi dalam memperkaya hasil dokumen rencana pengelolaan. Dalam kegiatan ini banyak masukan dan informasi penting yang diberikan baik oleh masyarakat, pemerintah desa maupun stakeholder yang hadir sehingga semakin memperkaya muatan dalam dokumen RPZ ini. Dokumen Rencana Pengelolaa desa Ihamahu tidak dapat diselesaikan karena kegiatan ini dilakukan oleh sub grant yayasan Arman namun sampai laporan ini dikirimkan tidak ada pertanggungjawaban laporan hasil kegiatan dari lembaga subgrant. Hal inipun menjadi kelemahan Baileo saat mengidentifikasi kredibilitas dan profesionalisme calon lembaga subgrant yang dipilih.

2 MPA development and management plan
2.3 Description: 3 documents of Village Decision on MPA and 3 Village Decisions on the management plan (Haruku-Sameth, Akoon, Ihamahu)

Telah dihasilkan 3 draft dokumen Peraturan Negeri pembentukan KKLK di desa Akoon, Haruku-Sameth dan Ihamahu ketiga proses ini dilakukan lewat mekanisme pertemuan bersama pemerintah desa dan saniri negeri masing-masing yang difasilitasi oleh praktisi hukum dari Universitas Pattimura DR. Jemmy Pieterz, SH.MH.

2 MPA development and management plan
2.4 Description: Report on MPA socialization and consultation with the provincial and district governments.

2 MPA-ontwikkelings- en beheersplan
2.2 Beschrijving: 3 documenten van het Managementplan (Haruku-Sameth, Akoon, Ihamahu).

Het beheersplan is uitgevoerd in (Haruku-Sameth en Akoon) door het maken van 2 Bestemmingsbeheerplannen (RPZ) documenten. Dit proces wordt uitgevoerd door middel van een Managementplan-workshop met vertegenwoordigers van gemeenschapsleiders, dorpsbestuur, kewang (Beheersgroep) en andere belanghebbenden (provincie Bappeda Maluku, provincie Maluku BKSDA, Central Maluku District Fisheries Service en aanverwante Ngo's (LPPM, ARMAN, CTC)) De activiteit is gericht op het verkrijgen van verschillende input en informatie om de resultaten van het beheerplandocument te verrijken. Bij deze activiteit werd veel belangrijke input en informatie gegeven door de gemeenschap, het dorpsbestuur en de aanwezige belanghebbenden, zodat het de inhoud van dit RPZ-document verrijkte.

Het document van het Ihamahu Village Management Plan kon niet worden voltooid omdat deze activiteit werd uitgevoerd door de deelsubsidie van de ARMAN Foundation. Ook dit is een zwakte van Baileo bij het identificeren van de geloofwaardigheid en professionaliteit van de geselecteerde deelsubsidie-kandidaat.

2 MPA-ontwikkelings- en beheersplan
2.3 Beschrijving: 3 documenten van het Dorpsbesluit inzake MPA en 3 Dorpsbesluiten over het beheersplan (Haruku-Sameth, Akoon, Ihamahu)

Er zijn drie ontwerpen van de dorpsverordeningen voor de oprichting van KKLK in de dorpen Akoon, Haruku-Sameth en Ihamahu opgesteld.

Deze drie processen worden uitgevoerd via een overlegmechanisme met de dorpsregering en hun respectieve Saniri, gefaciliteerd door juridisch adviseur van de Pattimura Universiteit, Jemmy Pieterz, SH.MH.

2 MPA-ontwikkelings- en beheersplan
2.4 Beschrijving: Rapportage MPA socialisatie en overleg met de provinciale en districtsoverheid.

Sosialisasi dan konsultasi dilakukan ditingkat pemerintah provinsi dengan Bappeda provinsi Maluku sedangkan ditingkat pemerintah Kabupaten Maluku tengah dengan Wakil Bupati dan dinas Perikanan Kabupaten Maluku Tengah.

Kegiatan ini bertujuan untuk memperkenalkan program serta mendapatkan saran, masukan dan dukungan dari pemerintah baik provinsi maupun kabupaten.

Dan hasilnya proses ini mendapat respon positif dari pihak-pihak tersebut karena sejalan dengan program kerja pemerintah pusat maupun daerah tentang RZWP3K. Salah satu bentuk dukungan yang diberikan adalah dengan merekomendasikan dukung kepada Baileo sebagai lembaga yang sedang melakukan proses konservasi di kawasan Kabupaten Maluku Tengah ke Kementerian Kelautan dan Perikanan RI.

2 MPA development and management plan

2.5 Description: Report on the discussions result with the Province Development and Planning Agency (BAPPEDA) and Ocean and Fisheries Agency (DKP) on the planning and policies for the development of Marine Conservation Area of the Lease Islands.

Diskusi dengan Bappeda provinsi Maluku dan Dinas Kelautan dan Perikanan Provinsi Maluku dilakukan secara terpisah dalam pertemuan ini Baileo mendapat repon baik terkait apa yang sedang dikerjakan dan berharap untuk senantiasa berkoordinasi bersama Bappeda maupun DKP provinsi. Dalam pertemuan tersebut juga sekaligus diserahkan dokumen hasil survey ekologi dan ekosob dan kemudian Baileo diminta untuk terlibat dalam Kelompok Kerja (POKJA) penyusunan dokumen zonasi dan RPZ KP3K perairan Lease, Seram Utara Barat dan Seram Utara.

Socialisatie en overleg werden op provinciaal regeringsniveau uitgevoerd met de Maluku Provincial Bappeda, terwijl op het regeringsniveau van de centrale Molukse regentschap met de plaatsvervangend regent en de visserijdienst van de centrale Molukse regentschap.

Deze activiteit heeft tot doel het programma te introduceren en suggesties, input en steun te krijgen van de provinciale en districtsoverheden.

Dit proces is dan ook positief ontvangen door deze partijen omdat het aansluit bij het werkprogramma van de Rijks- en regionale overheden met betrekking tot de RZWP3K.

Een vorm van ondersteuning is het aanbevelen van steun aan Baileo als een instelling die het instandhoudingsproces in het Centraal-Molukkengebied uitvoert aan het Ministerie van Maritieme Zaken en Visserij van de Republiek Indonesië.

2 MPA-ontwikkelings- en beheersplan

2.5 Beschrijving: Verslag van het resultaat van de gesprekken met de Provincie Ontwikkeling en Planbureau (BAPPEDA) en Oceaan en Visserij Agentschap (DKP) over de planning en het beleid voor de ontwikkeling van het Marine Conservation Area of the Lease Islands.

Gesprekken met de Maluku Provinciale BAPPEDA en de Maluku Provinciale Maritieme Zaken en Visserijdienst werden in deze bijeenkomst afzonderlijk gevoerd.

Baileo kreeg een goede respons over wat er gedaan werd en hoopte verder te gaan coördineren met Bappeda en de provinciale DKP. Tijdens de bijeenkomst zijn ook de documenten van de resultaten van het ecologisch onderzoek en ECOSB ingediend en is Baileo gevraagd om betrokken te zijn bij de Werkgroep (POKJA) voor het opstellen van bestemmingsplannen en RPZ KP3K wateren in Lease, North West Seram en North Seram.

<p>2 MPA development and management plan 2.6 Description: <u>Report on the consultations result and hearings with the Provincial Legislative Body (DPRD Provinsi) on the policy of Marine Conservation Area of the Lease Islands</u></p>	<p>2 MPA-ontwikkelings- en beheersplan 2.6 Beschrijving: <u>Verslag over het resultaat van het overleg en hoorzittingen met de Provinciale Wetgevende Instantie (DPRD Provinsi) over het beleid van het mariene beschermingsgebied van de lease-eilanden</u></p>
<p>3 Establishment and capacity building of MPA management groups 3.1 <u>Minutes of the formation and inauguration of 3 MPA management groups, and activity reports (Haruku-Sameth, Akoon, Ihamahu)</u> Kelompok pengelola untuk desa Haruku-Sameth dan Akoon telah disepakati lembaga Kewang masing-masing dan ditetapkan lewat Surat Keputusan Kepala Desa/Raja. Sedangkan untuk desa Ihamahu tidak ada laporan yang disampaikan.</p> <p>7 Capacity building for Yayasan Baileo 7.1 Documentation on Yayasan Baileo institutional capacity using Civil Society Tracking Tools (CEPF) at the beginning (baseline) and at the end of the project (endline) Dokumen Baseline dan Endline telah diserahkan ke yayasan Pena Buluh dan akan dilampirkan juga dalam laporan ini.</p>	<p>3 Oprichting en capaciteitsopbouw van MPA-managementgroepen 3.1 Notulen van de oprichting en inhuldiging De beheersgroepen voor de dorpen Haruku-Sameth en Akoon zijn geformeerd door de installatie van de respectievelijke Kewangs en zijn vastgesteld door middel van een besluit van het dorpshoofd/raja. Wat betreft het dorp Ihamahu werden geen rapporten ingediend.</p> <p>7 Capaciteitsopbouw voor Stichting Baileo 7.1 Documentatie over de institutionele capaciteit van de Stichting Baileo met behulp van Civil Society Tracking Tools (CEPF) aan het begin (baseline) en aan het einde van het project (endline) Baseline- en Endline-documenten zijn ingediend bij: Stichting Reed Pen en wordt ook bevestigd in dit rapport.</p>
<p>3 Establishment and capacity building of MPA management groups 3.2 <u>Report on training activities</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pelatihan Pemetaan. Kegiatan ini dilaksanakan di Haruku, 11 – 13 September 2017 dan 06 – 09 Oktober 2017. dan di Akoon, 19 – 20 Oktober 2017 dan 02 – 03 Desember 2017, jumlah peserta yang terlibat pada dua lokasi ini adalah: Haruku-Sameth sebanyak 23 orang (perempuan 2 orang & laki-laki 21 orang). dan Akoon sebanyak 25 orang (perempuan 3 orang dan laki-laki 22 orang). Tujuan dari kegiatan 	<p>3 Oprichting en capaciteitsopbouw van MPA-managementgroepen 3.2 Beschrijving van de trainingsactiviteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mapping Training. Deze activiteit werd uitgevoerd in Haruku, op 11 – 13 september 2017 en op 06 – 09 Oktober 2017. en op Akoon, op 19 – 20 Oktober 2017 en op 02 – 03 december 2017, het aantal deelnemers dat betrokken was bij deze twee locaties waren: Haruku-Sameth maar liefst 23 personen (2 vrouwen & 21 mannen). en Akoon maar liefst 25 personen (3 vrouwen en 22 mannen). Doel van deze activiteit is het vergroten van de

ini adalah meningkatkan kapasitas masyarakat lokal terkait pemetaan partisipatif.

- Pelatihan Penyusunan Rencana Pembangunan Jangka Menengah Desa (RPJMDes). Kegiatan ini dilaksanakan di Negeri Akoon tanggal 6-8 Mei 2019 dan Haruku-Sameth (kolaborasi bersama LPPM) tanggal 9-11 Mei 2019, jumlah peserta yang terlibat dalam kegiatan ini desa Akoon 25 orang (perempuan 3 org; laki-laki 22 org) dan desa Haruku-Sameth 23 orang (17 orang peserta berasal dari desa Haruku dan desa Sameth yang merupakan target peserta pelatihan, ditambah dengan 6 orang peserta dari desa Wassu yang merupakan target peserta pelatihan dari LPPM/APIK). Tujuan pelatihan ini untuk meningkatkan kapasitas staf pemerintah desa dalam menyusun dan merumuskan RPJMDes didesa masing-masing.

3 Establishment and capacity building of MPA management groups

3.3 Work plan document, tasks division for MPA management groups monitoring, and report.

Sedangkan untuk desa Ihamahu ada dilakukan beberapa kegiatan pelatihan namun sampai saat ini tidak dilaporkan hasilnya oleh subgrant

Kegiatan ini belum dilakukan karena masih menunggu hasil penetapan kawasan KKLT dan Rencana Pengelolaan oleh Kementerian Kelautan dan Perikanan RI yang telah diusulkan.

4 Subgrant for local partner (ARMAN Foundation)

4.1 Signed agreement between Baileo and ARMAN with all relevant CEPF provisions in the agreement.

Perjanjian kerja dengan ARMAN dilakukan melalui surat kontrak yang di tandatangi bersama pada bulan September 2017.

4 Subgrant for local partner (ARMAN Foundation)

4.2 Progress report from subgrant (ARMAN)

ARMAN hanya sekali memberikan laporan perkembangan program 6 bulan pertama kepada Baileo. Setelah itu ARMAN tidak pernah

capaciteit lokale gemeenschappen met betrekking tot participierend mapping.

- Training voor ontwikkelingsplanning Dorpsplan Middellange Termijn (RPJMDes)
Deze activiteit werd in Akoon op 6-8 mei 2019 en in Haruku-Sameth (samenwerking met LPPM) op 9-11 mei 2019 gehouden , het aantal deelnemers dat betrokken bij deze activiteit was in Akoon 25 personen (3 vrouwen en 22 mannen) en in Haruku-Sameth 23 personen (17 deelnemers komen uit het dorp Haruku en het dorp Sameth die de doelgroep vormen voor de training, plus 6 deelnemers uit het dorp Wassu uit de doelgroep van het trainen van deelnemers uit LPPM/APIK). Het doel van deze training is om de capaciteit van het personeel van de dorpsverheid vergroten bij het samenstellen en formuleren van de Dorpsontwikkelingsplannen voor elk dorp

3 Oprichting en capaciteitsopbouw van MPA-managementgroepen

3.3 Werkplandocument, taakverdeling voor monitoring MPA-managementgroepen en rapportage.

Wat het dorp Ihamahu betreft, daar zijn verschillende trainingsactiviteiten uitgevoerd, maar tot nu toe zijn de resultaten niet gerapporteerd door de subsidient

Deze activiteit is niet uitgevoerd omdat het nog wachten is op de resultaten van de bepaling van het MPA-gebied en het Beheerplan die door het Ministerie van Maritieme Zaken en Indonesische visserij die zijn voorgesteld.

4 Deelsubsidie voor lokale partner (ARMAN Foundation)

4.1 Ondertekende overeenkomst tussen Baileo en ARMAN met alle relevante CEPF-bepalingen in de overeenkomst.

De werkovereenkomst met Stichting ARMAN is vastgesteld middels een contractbrief die in september 2017 gezamenlijk is ondertekend.

4 Deelsubsidie voor lokale partner (ARMAN Foundation)

4.1 Voortgangsverslag van subsidiepartner (ARMAN)

ARMAN heeft slechts één keer aan Baileo gerapporteerd over de voortgang van het programma voor de eerste 6 maanden. Daarna heeft ARMAN nooit meer aangifte gedaan.

memberikan laporan lagi. Baileo selalu mengundang ARMAN hadir dalam rapat kordinasi di kantor Baileo, sekaligus meminta mereka untuk membuat laporan, tetapi setelah itu tidak pernah dilakukan. Baileo akhirnya memberi perhatian khusus pada penyelesaian dokumen survei ekologi dan sosial ekonomi karena merupakan data yang sangat berguna untuk ditindaklanjuti kapan saja, dapat melalui mekanisme kolaborasi atau inisiatif program lain.

4 Subgrant for local partner (ARMAN Foundation)

4.3 Final technical and financial report from ARMAN

Sama halnya dengan laporan kemajuan program, ada banyak kelemahan dalam pencatatan keuangan. Baileo selalu menaruh kepercayaan terhadap ARMAN sebagai mitra lokal (subgrant), tetapi nampaknya tidak ada upaya untuk meningkatkan kapasitas staf keuangan. Dalam rapat kordinasi Baileo dan ARMAN sepakat agar staf keuangan ARMAN belajar sekaligus bekerja bersama di kantor Baileo, tetapi kesepakatan ini juga tidak terlaksana tanpa penjelasan. Baileo akhirnya meminta (sekaligus menegaskan staf keuangan ARMAN untuk mengerjakan laporan keuangan bersama di kantor Baileo. Kegiatan yang dilaksanakan adalah pembibitan dan penanaman bakau yang melibatkan remaja dan anak-anak usia sekolah khususnya di Haruku-Sameth. Pelaksanaannya melalui kolaborasi dengan KIARA "Koalisi Rakyat untuk Keadilan Perikanan". Baileo adalah anggota KIARA.

5 Creative environmental on education for youth groups and school- aged children

5.1 Final report environmental education for youth and school- aged children

--

5.2 Documentati on of the youth creative activity.

--

5.3 Documentation and report mangrove planting minimally 1500 saplings.

Baileo nodigde ARMAN altijd uit om coördinatievergaderingen bij te wonen op het kantoor van Baileo, en vroeg hen tegelijkertijd om een rapport te maken, maar dat werd na de eerste rapportage nooit gedaan.

Baileo heeft ten slotte speciale aandacht besteed aan de voltooiing van de ecologische en sociaal-economische onderzoeksdocumenten, omdat het zeer nuttige gegevens zijn die op elk moment kunnen worden geraadpleegd, hetzij via samenwerkingsmechanismen of andere programma-initiatieven.

4 Deelsubsidie voor lokale partner (ARMAN Foundation)

4.3 Definitief technisch en financieel rapport van ARMAN

Net als bij voortgangsrapporten over programma's, waren er veel zwakke punten in de financiële administratie.

Baileo had altijd vertrouwen in ARMAN als lokale partner (deelsubsidie), maar er leek geen poging te zijn gedaan om de capaciteit van de financiële staf te vergroten. Tijdens de coördinatievergadering kwamen Baileo en ARMAN overeen dat de financiële staf van ARMAN op het kantoor van Baileo zou werken en zou samenwerken, maar deze overeenkomst werd zonder opgave van redenen niet uitgevoerd. Baileo ontbood uiteindelijk de financiële staf van ARMAN op het kantoor van Baileo (en benadrukte tegelijkertijd) om samen te werken aan financiële rapporten. De uitgevoerde activiteiten betroffen het werken op kwekerijen en het planten van mangroves waarbij tieners en schoolgaande kinderen betrokken waren, vooral in Haruku-Sameth. Implementatie door samenwerking met KIARA "People's Coalition for Fisheries Justice". Baileo is lid van KIARA.

5 Creatief milieuonderwijs voor jeugd groepen en schoolgaande kinderen

5.1 Eindrapport milieueducatie jeugdgroepen en schoolgaande jeugd.

--

5.2 Documentatie van creatieve activiteit van de jeugd

--

5.3 Documentatie en rapportage over de mangrove aanplant van minimaal 1500 jonge boompjes.

De werkzaamheden in de mangrovekwekerijen werden door de Kewang continu samen met kinderen en jongeren uitgevoerd.

Pembibitan bakau dilakukan secara terus menerus oleh kewang bersama anak-anak dan remaja. Saat ini bakau yang sudah ditanam mencapai 1.500 anakan. Kegiatan ini tidak akan berhenti karena sudah menjadi bagian dari kegiatan Kewang.

6 Compliance with CEPF safeguards

6.1 Report on social assessment (CEPF safeguard on indigenous people)

--

6.2 Report on process framework (CEPF safeguard on involuntary restriction on access to resources)

--

Describe and submit any tools, products or methodologies that resulted from this project or contributed to the results.

Dokumen yang dihasilkan selama program ini (Perneg Draft, Keputusan Pemerintah Negara Bagian, Dokumen Hasil Survei Ekologi dan Ecosob, Berita Acara, Dokumen Rencana Pengelolaan, Peta Kawasan Konservasi dan Zonasi)

LESSONS LEARNED

Describe any lessons learned during the design and implementation of the project, as well as any related to organizational development and capacity building.

Consider lessons that would inform:

- *Project design process (aspects of the project design that contributed to its success/shortcomings)*
- *Project implementation (aspects of the project execution that contributed to its success/shortcomings)*
- *Any other lessons learned relevant to the conservation community*

Pembelajaran penting dari proses mendesain proyek;
Terlalu banyak aktivitas yang dirancang, tetapi ada beberapa aktivitas

Momenteel heeft het aantal mangrove-planten die zijn geplant het getal van 1.500 jonge boompjes bereikt. Deze activiteit zal niet stoppen omdat het onderdeel is geworden van de activiteiten van Kewang.

6 Naleving van CEPF-waarborgen

6.1 Rapport over sociale beoordeling (CEPF-waarborg voor inheemse volkeren)

--

6.2 Rapport over het proceskader (CEPF-waarborg inzake onvrijwillige beperking van toegang tot hulpbronnen)

--

Beschrijf en voeg toe alle gereedschappen, producten of methodologieën in die het resultaat zijn van dit project of hebben bijgedragen aan de resultaten.

Documenten geproduceerd tijdens dit programma (Perneg-concept, Besluit van de deelstaatregering, resultaatdocument ecologisch onderzoek en Ecosob, notulen, beheerplandocument, kaart van beschermde gebieden en bestemmingsplannen)

LESSEN DIE GETROKKEN KUNNEN WORDEN

Beschrijf alle lessen die zijn geleerd tijdens het ontwerp en de uitvoering van het project, evenals alle lessen die verband houden met organisatieontwikkeling en capaciteitsopbouw.

Denk aan leerresultaten die informatie geven over:

- *Projectontwerpproces (aspecten van het projectontwerp die hebben bijgedragen aan het succes/de tekortkomingen)*
- *Projectimplementatie (aspecten van de projectuitvoering die hebben bijgedragen aan het succes/de tekortkomingen)*
- *Alle andere geleerde lessen die relevant zijn voor de natuurbeschermingsgemeenschap.*

Belangrijke lessen uit het projectontwerpproces;
Er werden te veel activiteiten ontworpen, maar er waren enkele

<p>utama yang menjadi fokus, sementara aktivitas penunjang lainnya sebagai hasil dari kegiatan utama dapat ditindaklanjuti dengan partisipasi yang lain.</p> <p>Kegiatan utama seperti pemetaan dan survei ekologis sangat tergantung pada konsultan ahli yang juga memiliki kompetensi kegiatan dan kegiatan dengan pihak lain. Sementara durasi untuk mencapai hasil dari pelatihan utama, ada kesulitan untuk mencapai sesuai dengan waktu yang didukung.</p> <p>Baileo mendapat banyak pembelajaran untuk pengembangan kapasitas organisasi, terutama untuk keberlanjutan organisasi. Baileo memiliki aset dan kapasitas yang belum terkelola profesional untuk menjamin keberlanjutan.</p> <p>Pengelolaan data dan informasi hasil program belum dilakukan untuk menghasilkan pengetahuan dan publikasi. Program pengalaman ini telah mendorong Baileo untuk menyiapkan perencanaan strategis organisasi. Saat ini Baileo sedang membahas langkah- langkah strategis dan sumber daya organisasi untuk pelaksanaannya.</p>	<p>hoofdactiviteiten die centraal stonden, terwijl andere ondersteunende activiteiten bij de hoofdactiviteit kunnen worden opgevolgd met andere deelnemers.</p> <p>De belangrijkste activiteiten zoals kartering en ecologisch onderzoek zijn in hoge mate afhankelijk van deskundige adviseurs die ook competentie hebben in activiteiten en activiteiten uitvoeren met andere partijen.</p> <p>Hoewel de duur om de resultaten van de hoofdtraining te bereiken gepland was, waren er moeilijkheden om die te bereiken in de geplande tijd.</p> <p>Baileo heeft veel geleerd over de ontwikkeling van organisatiecapaciteit, vooral voor het voortbestaan van de organisatie.</p> <p>Baileo had activa en capaciteiten die niet professioneel werden beheerd om haar voortbestaan te waarborgen.</p> <p>Beheer van gegevens en informatie over programmaresultaten met het oog op produceren van kennis en publicatie is niet uitgevoerd. .</p> <p>Dit ervaringsgerichte programma heeft Baileo aangemoedigd om een strategisch organisatieplan op te stellen. Baileo bespreekt momenteel strategische stappen en organisatorische middelen voor de implementatie ervan.</p>
<p>SAFEGUARDS</p> <p><u>If not listed as a separate project component and described above, summarize the implementation of any required action related to social, environmental or post management safeguards.</u></p> <p>Strategi mitigasi untuk penanganan konflik yang berdampak terhadap program:</p> <p>Umumnya terdapat konflik laten disetiap desa program yang dipengaruhi oleh proses perebutan posisi pemerintahan adat sehingga memunculkan kelompok pro dan kontra terhadap pemerintahan yang berjalan.</p> <p>Strategi Baileo;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mengidentifikasi kelompok-kelompok pro dan kontra, dan tokoh 	<p>WAARBORGEN</p> <p><u>Indien niet vermeld als een afzonderlijk projectonderdeel en hierboven beschreven, vat dan de implementatie samen van alle vereiste maatregelen met betrekking tot sociale, milieu- of postbeheerwaarborgen.</u></p> <p>Mitigatiestrategieën voor het omgaan met conflicten die een impact hebben op het programma:</p> <p>Over het algemeen was er in elk dorp binnen het programma een latent conflict dat werd beïnvloed door het proces van het innemen van de positie van de adat dorpsraad (Saniri), waardoor groepen ontstonden die voor- en tegen het huidige dorpsbestuur waren.</p> <p>Baileo's strategie;</p>

kunci yang berpengaruh pada setiap kelompok.

- Mendiskusikan cara pendekatan untuk pelaksanaan kegiatan dengan pemerintah desa.
- Diskusi informal dengan tokoh kunci yang pro maupun kontra pemerintah desa melalui kunjungan rumah sekaligus mensosialisasikan rencana program dan tujuannya, meminta dukungan dan partisipasi mereka.
- Menghimpun cerita-cerita dari masyarakat tentang pihak luar yang memanfaatkan sumberdaya perikanan di perairan desa-desa program, serta mengidentifikasi anggota masyarakat yang berhubungan dan berkepentingan dengan pihak luar tersebut.
- Mengemas semua cerita yang dikumpulkan untuk memetakan isu-isu terkait pemanfaatan sumberdaya alam, sebagai bahan diskusi/dialog pada saat lokakarya dengan melibatkan anggota masyarakat yang berkepentingan dengan pihak luar untuk membangun pemahaman dan kesadaran bersama tentang pentingnya pemanfaatan berkelanjutan sumberdaya alam di wilayah desanya.
- Mengkomunikasikan rencana MPA dengan desa tetangga melalui dialog informal untuk sosialisasi tujuan dan manfaat program, sekaligus meminta dukungan mereka.

Mekanisme penanganan keluhan (dari masyarakat atau pemerintah) dan bentuk penanganan:

Tidak ada penyampaian keluhan ataupun keberatan yang terkait dengan pelaksanaan program selama periode program. Keluhan yang muncul umumnya terkait dengan mekanisme koordinasi dari pemerintah desa. Keluhan ini selalu disampaikan secara langsung pada saat kegiatan bersama sehingga dapat didiskusikan dan terselesaikan dengan baik.

- *Identificeer groepen die voor- en tegen zijn en identificeer sleutelfiguren die elke groep beïnvloeden.*
- *Bespreek met het dorpsbestuur hoe de uitvoering van activiteiten moet worden aangepakt.*
- *Voer informele discussies met sleutelfiguren die voor en die tegen het dorpsbestuur zijn, door middel van huisbezoeken en het socialiseren van het programmaplan en de doelstellingen ervan, waarbij om hun steun en deelname wordt gevraagd.*
- *Verzamel verhalen van de gemeenschap over externe partijen die visbestanden gebruiken in de wateren van de dorpen binnen het programma, en identificeer gemeenschapsleden die verwant zijn aan en interesse hebben in deze externe partijen.*
- *Bundel alle verzamelde verhalen om problemen met betrekking tot het gebruik van natuurlijke hulpbronnen in kaart te brengen, als materiaal voor discussie/dialog tijdens workshops, door leden van de gemeenschap te betrekken die geïnteresseerd zijn in externe partijen om een gemeenschappelijk begrip en bewustzijn op te bouwen over het belang van duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen in hun dorpsgebieden.*
- *Communiceer het MPA-plan met naburige dorpen door middel van een informele dialoog om de doelen en voordelen van het programma te socialiseren en om hun steun te vragen.*

Klachtenbehandeling (van gemeenschap of overheid) en vorm van behandeling:

Er zijn geen klachten of bezwaren ingediend met betrekking tot de uitvoering van het programma tijdens de programmaperiode. De klachten die ontstaan hadden over het algemeen te maken met het coördinatiemechanisme van het dorpsbestuur. Deze klachten werden tijdens gezamenlijke werkzaamheden altijd direct overgebracht zodat ze goed kunnen worden besproken en opgelost.

<p>ADDITIONAL COMMENTS/RECOMMENDATIONS</p> <p><u>Use this space to provide any further comments or recommendations in relation to your project or CEPF.</u></p> <p>Inisiatif program ini telah dikenal/ diketahui berbagai stakeholder terutama pemerintah, sehingga meskipun belum mencapai output sesuai rencana proposal, tetapi Baileo akan mempertahankan konsistensi untuk menindaklanjuti hasil- hasilnya melalui berbagai upaya dan inisiatif, tetapi selalu berharap dukungan dan kerjasama CEPF dan Burung Indonesia sebagai RIT.</p>	<p>AANVULLENDE OPMERKINGEN/AANBEVELINGEN</p> <p><u>Gebruik deze ruimte voor eventuele verdere opmerkingen of aanbevelingen met betrekking tot uw project of CEPF.</u></p> <p>Dit programma-initiatief is bekend bij verschillende belanghebbenden, met name de regering, zodat, hoewel het nog niet de output volgens het voorstelplan heeft bereikt, Baileo consistent zal blijven in de follow-up van de resultaten door middel van verschillende inspanningen en initiatieven, maar hoopt altijd op de steun en medewerking van CEPF, Burung Indonesia alsmede RIT.</p>
<p>ADDITIONAL FUNDING</p> <p><u>Provide details of any additional funding that supported this project and any funding secured for the project, organization or region as a result of CEPF investment.</u></p> <p>Total additional funding (US\$) \$20,000.00</p> <p><u>Type of funding</u></p> <p><u>Provide a breakdown of additional funding (counterpart funding and in-kind) by source, categorizing each contribution into one of the following categories:</u></p> <p><u>A. Project co-financing (other donors or your organization contribute to the direct costs of this project)</u></p> <p><u>B. Grantee and partner leveraging (other donors contribute to your organization or a partner organization as a direct result of successes with this CEPF-funded project)</u></p> <p><u>C. Regional/portfolio leveraging (other donors make large investments in a region because of CEPF investment or successes related to this project)</u></p> <p>A. KIARA mendukung program ini dengan berkontribusi Rp. 10.000 rupiah untuk kegiatan pembibitan dan penanaman bakau di Haruku-</p>	<p>AANVULLENDE FINANCIERING</p> <p><u>Geef details over eventuele aanvullende financiering die dit project heeft ondersteund en eventuele financiering die is verkregen voor het project, de organisatie of de regio als gevolg van de CEPF-investering.</u></p> <p>Totale aanvullende financiering (US \$) \$ 20,000.00</p> <p><u>Soort financiering</u></p> <p><u>Geef een uitsplitsing van aanvullende financiering (tegenhangerfinanciering en in natura) per bron, waarbij elke bijdrage wordt ingedeeld in een van de volgende categorieën:</u></p> <p><u>A. Medefinanciering van projecten (andere donateurs of uw organisatie dragen bij in de directe kosten van dit project)</u></p> <p><u>B. Begunstigde en partner hefboomwerking (andere donoren dragen bij aan uw organisatie of een partnerorganisatie als een direct resultaat van successen met dit CEPF-gefinancierde project)</u></p> <p><u>C. Regionaal/portfolio hefboomwerking (andere donoren doen grote investeringen in een regio vanwege CEPF-investeringen of successen gerelateerd aan dit project)</u></p> <p>A. KIARA ondersteunt dit programma met Rp. 10.000 rupiah voor de mangrovekwekerij en de plantactiviteiten in Haruku-Sameth</p>

<p>Sameth</p> <p>B. Blue Venture (BV) tertarik untuk berkolaborasi khususnya di Akoon untuk menerapkan model pengelolaan gurita (octopus) karena tertarik dengan pendekatan kawasan dari program ini. BV selama ini focus pada spesies, sehingga berminat untuk mengembangkan pengelolaan spesies tertentu melalui pendekatan pengelolaan kawasan. Sejak bulan Juli 2019, BV dan Baileo telah melakukan kerjasama untuk 1 tahun. Baileo dan BV telah bersepakat bahwa kerjasama ini merupakan bagian dari upaya menindaklanjuti hasil-hasil capaian dari program yang di dukung CEPF.</p>	<p>B. Blue Venture (BV) is geïnteresseerd in samenwerking met name in Akoon om het octopus (octopus) managementmodel te implementeren, omdat het geïnteresseerd is in de regionale aanpak van dit programma. BV heeft zich tot nu toe gericht op soorten, dus het is geïnteresseerd in het ontwikkelen van specifiek soortenbeheer door middel van gebiedsbeheer aanpak. Sinds juli 2019 werken BV en Baileo 1 jaar samen. Baileo en BV zijn overeengekomen dat deze samenwerking deel uitmaakt van een inspanning om de resultaten op te volgen van door CEPF ondersteunde programma's.</p>
<p>INFORMATION SHARING AND CEPF POLICY</p> <p><u>CEPF is committed to transparent operations and to helping civil society groups share experiences, lessons learned and results. Final project completion reports are made available on our website, www.cepf.net, and may be publicized in our e-newsletter and other communications.</u></p> <p><u>1. Please include your full contact details (name, organization, mailing address, telephone number, email address) below.</u></p> <p>Junus Jeffry Ukru, Yayasan Baileo Maluku, +62 822-4891-7967, nus.ukru@yahoo.co.id</p>	<p>INFORMATIE DELEN EN CEPF-BELEID</p> <p><u>CEPF zet zich in voor transparante werkzaamheden en helpt maatschappelijke organisaties om ervaringen, geleerde lessen en resultaten te delen. De definitieve projectvoltooiingsrapporten worden daarom beschikbaar gesteld op onze website, www.cepf.net, en kunnen worden gepubliceerd in onze E-nieuwsbrief en andere communicatievormen.</u></p> <p><u>1. Vermeld hieronder uw volledige contactgegevens (naam, organisatie, postadres, telefoonnummer, e-mailadres)</u></p> <p>Junus Jeffry Ukru, Yayasan Baileo Maluku, +62 822-4891-7967, nus.ukru@yahoo.co.id</p>